

Oase van rust en licht in hartje Amsterdam

Martje van Asperen en Frederike Huygen bewonen beiden een monumentaal achterhuis met tuin in de Amsterdamse grachtengordel. Een paar jaar geleden ervoeren de buurvrouwen dat hun huizen één nadeel hadden: gebrek aan daglicht. Frederike Huygen nam architect Tijmen Ploeg in de arm, die het probleem zo goed oploste, dat de familie Van Asperen ook met hem in zee ging. Twee huizen, één architect: twee oases van rust en licht in het hart van de binnenstad.

Een overzicht van de verschillende niveaus in het huis van de familie Van Asperen. LINKERPAGINA: De woonkeuken van de familie Van Asperen. De tafel is een ontwerp van architect Tijmen Ploeg; de designstoeljes van Charles & Ray Eames zijn tweedehands.

Het trappenhuis van de Van Asperens – hier vanuit de zitkamer gefotografeerd – geeft veel extra lichtinval. De trap leidt via de glazen deur naar de studeerkamer. De bank rechts is van B&B Italia.

RECHTERPAGINA: De salon van Frederike Huygen heeft een originele grenen vloer. De chaise longue is antiek, de open haard is nieuw. In de antieke spiegel is een stukje van de bibliotheek zichtbaar.

Martje van Asperen en Frederike Huygen bewonen beiden een achterhuis aan de Amsterdamse Herengracht. Terwijl in grote delen van de 'grachtengordel' de sfeer wordt bepaald door banken, advocatenkantoren en ambassades, is de toon in dit nabij de Brouwersgracht gelegen noordelijke deel van de grachten veel gemoedelijker. Het heeft het bijna dorpe karakter van de Jordaan, met zijn vele cafés, restaurants en bijzondere winkels. In 1999 is dit deel van de hoofdstad aangewezen als beschermd stadsgezicht. Monumentenzorg waakt over het behoud van de historische waarde van dit unieke gebied, soms tot wanhoop van architecten en bewoners. Martje van Asperen kan erover meespreken: bij de verbouwing van haar keuken zat een van de eeuwenoude balken in het plafond behoorlijk in de weg. Weghalen mocht echter niet van Monumentenzorg: de balk zit er dus nog altijd. Toen Frederike Huygen een paar jaar geleden voor de keuze stond het achterhuis te kopen dat ze nu met zoveel plezier bewoont, vond ze het moeilijk om zich voor te stellen wat er van het huis te maken was. Het was op zijn zachtst gezegd geen prettige woning, die vooral erg donker was. Op het eerste gezicht bood deze bovendien weinig mogelijkheden tot verbetering. Ze besloot advies in te winnen bij een architect. Tijmen Ploeg wist haar ervan te overtuigen dat er veel meer mogelijk was dan ze dacht.

Badkamer met aquarium Het hele huis werd van de grond af opnieuw opgebouwd. Binnen werden alle muren weggebroken. Op tuinniveau werden de eetkamer en de slaapkamer gebouwd, recht daarboven kwam de salon. Deze ruimte heeft openslaande deuren naar een buitentrappet die naar de tuin leidt. De tuin is dertig meter diep en heeft zelfs een tuinhuisje. In de eetkamer staat het zogenaamde 'blauwe blok'; een vierkant blok van glanzend blauw geverfd hout. Hierin bevindt zich het toilet. Via de trap van staal en grenenhout wordt het lager gelegen kookgedeelte bereikt. De salon heeft een transparante wand van glas, die niet alleen mooi is, maar ook praktisch, zo vertelt architect Tijmen Ploeg. 'Als het bezoek zich in de salon bevindt en jijzelf in de keuken bezig bent, heb je op deze manier toch contact met elkaar.'

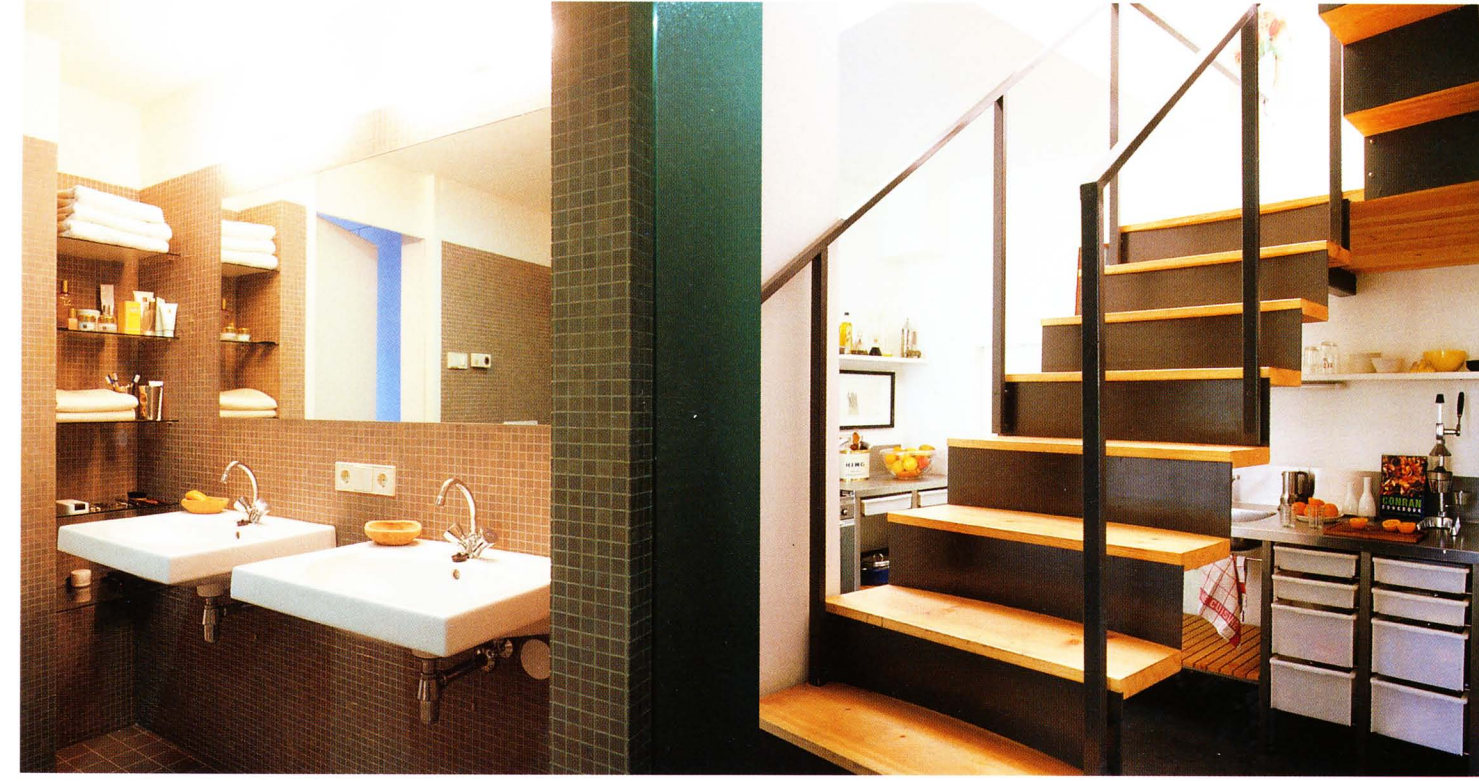
Bij de inrichting van het 160 vierkante meter grote pand moest rekening worden gehouden met het feit dat het – in tegenstelling tot dat van Martje van Asperen – geen binnenplaats heeft waar extra daglicht door naar binnen kan komen. Om toch een zonnige sfeer te creëren is gekozen voor zoveel mogelijk ramen, openheid en warme kleuren. Vóór de verbouwing bevond zich onder het huis een groot stookhok, waar vroeger een olietank in stond. Op het eerste gezicht een nogal donker hol, maar wél geschikt om te verbouwen tot badkamer. Het voormalige stookhok is nu de meest bijzondere plek van het huis. In de wand naast het bad op pootjes is een enorm aquarium gebouwd. Wat is er rustgevender dan hier in bad te liggen en de vissen voorbij zien zwemmen? De vloer is van glasmosaïek. Als wastafel fungeert een grote, roestvrijstalen bak. Voor het ruimtelijk effect is achter de wastafel en enorme spiegel geplaatst, die van de vloer tot het plafond reikt. De doucheruimte is een vrijstaande, cirkelvormige cabine met een roestvrijstalen frame. De architect liet niet alles slopen. De grenen vloer in de salon is bijvoorbeeld origineel, al kreeg hij wel een op-

knapbeurt. Eveneens authentiek zijn de antieke witte tegelwand in de eetkamer en de stenen muren in de badkamer. Waarin ook geen verandering kwam – en wat onveranderlijk is – zijn de opvallende stilte in huis en de voor Amsterdamse begrippen grote tuin. Dat zijn de voordelen die deze monumentale achterhuizen in de grachtengordel bieden: in het hart van de binnenstad is het in die opzichten net of je buiten woont.

Een zee van licht De stilte en het buitengevoel waren belangrijke redenen waarom Martje van Asperen en haar partner al zestien jaar met plezier in hun achterhuis aan de Herengracht woonden. Maar na verloop van tijd maakte zich toch een bepaalde onvrede van hen meester. Ze bewoonden dan wel een heerlijk ruim huis met grote tuin op een fantastische locatie, maar het gebrek aan licht in de op het noordwesten gelegen kamers begon hen tegen te staan. Een zoektocht naar een ander huis leverde niets op; het huis van hun dromen was niet te vinden. Toen ontstond het idee om hun eigen huis te verbouwen – net als de buurvrouw: 'We wisten dat Frederike Huygen haar huis ingrijpend had laten verbouwen', vertelt Martje, gezeten aan de grote, ovale tafel in haar ruime woonkeuken. 'We waren benieuwd hoe dat was geworden. Toen we een keer gingen kijken, vonden we haar huis zo mooi, dat ook wij Tijmen Ploeg benaderden.' In het resultaat van de twee verbouwingen is de stijl van de architect goed herkenbaar, maar is ook de eigen inbreng van de bewoners terug te vinden. Martje van Asperen: 'Voordat Tijmen Ploeg begint, wil hij eerst precies weten hoe je je huis gebruikt, wat je leefwijze is. Die vertaalt hij vervolgens in het ontwerp.' Een belangrijk gegeven waarmee hij

voor Martje van Asperen rekening moest houden, is het feit dat ze graag vrienden uitnodigt om te komen eten. Als ze staat te koken, wil ze echter niet afgezonderd zijn van het gezelschap. Ploeg loste dit op door de woonkeuken tot het hart van het huis te maken, met een grote, ovale tafel waar zeker tien mensen omheen kunnen zitten. De keuken biedt uitzicht op de tuin, waardoor het ook overdag een heerlijk lichte ruimte is. Meer licht was Martje van Asperens grootste wens. Het huis kreeg met dat doel een centraal trappenhuis: een open constructie uit staal en eikenhout met veel ramen om een maximale lichtinval te bereiken. De trappen hebben een belangrijke functie, omdat de vele vertrekken over vijf verschillende woonlagen zijn verdeeld. Het duurt even voordat ik snap hoe het huis in elkaar zit. Aan de tuinzijde bevindt zich de woonkeuken. Recht daarboven is de zitkamer met open haard. Op 'straatniveau' – een laag beneden het tuinniveau – is de logeerkamer met aparte badkamer gevestigd. Recht daarboven bevindt zich de intieme bibliotheek en televisiekamer. Daar weer boven ligt de studeerkamer. De slaapkamer is, net als de grote badkamer, in een aparte uitbouw naast de tuin gebouwd, op hetzelfde niveau als de woonkeuken. Het is goed te begrijpen dat de verbouwing dermate ingrijpend was, dat de Van Asperens een half jaar elders onderdak moesten zoeken. Martje van Asperen laat de zitkamer zien. De ruimte is vijf meter hoog en heeft vijf ramen op een rij die uitzicht bieden op de tuin. De marmeren haard oogt origineel, maar is het niet: hij is afkomstig uit een pand

LINKS: De sfeer in de vrij sobere badkamer van de Van Asperens wordt bepaald door heel veel grijze mozaïektegeltjes en een grote spiegel.

RECHTS: Een blikvanger in de keuken van Frederike Huygen is de trap uit staal en grenenhout. De gehele keuken is een ontwerp van architect Tijmen Ploeg.

aan de Keizersgracht, vertelt de bewoonster. Wat opvalt, is dat de zitkamer zijn klassieke karakter heeft behouden, zonder te detoneren met de moderne sfeer die verder in het huis heerst.

Doorkijkjes Door de bouw van een centraal trappenhuis werden de verschillende ruimtes beter bereikbaar. Andere ingrijpende veranderingen waren het op een paar plaatsen doorbreken van de – zeer dikke – muren. Hierin werden doorkijkjes gemaakt en ramen die uitzien op de kleine binnenplaats. Een aantal deuren werd vervangen door crepi-glas; gebobbeld glas dat wél licht doorlaat, maar waarop niet zo snel vlekken ontstaan. Ook door deze veranderingen heeft het huis veel aan licht gewonnen.

Het huis – dat officieel een appartement is – is maar liefst tien meter breed; een afmeting die in het verleden is ontstaan toen het achterhuis van het belendende pand aan de woning werd toegevoegd. Het laatste onderdeel van de verbouwing was de tuin. De oude tuin was romantisch, maar paste qua sfeer eigenlijk niet meer bij het huis. De nieuwe tuin is ingetogener, met een enorme langwerpige vijver die oogt als een zwart omrande spiegel. Wat gebleven is, zijn de talrijke vogels die hier naar hartelust badderen en het buitengevoel nog verder versterken. Maar hoe prettig het buiten ook is, het is voorstelbaar dat Martje van Asperen en haar partner in dit gure jaargetijde het liefst binnen zitten, in hun nieuwe, heerlijk lichte achterhuis. □

In de badkamer van Frederike Huygen is over vrijwel de gehele lengte van het bad een aquarium geplaatst.